

Åtgärder med anledning av tillsyn av Kyrkbyns skola (Dnr 43-2011-4847)

Trygghet och studiero

1. Se till att ordningsregler finns och att dessa har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten (5 kap. 5§ skollagen)
2. Se till att skolan genomför åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7§ skollagen)
3. Se till att det för varje skolenhet/verksamhet finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8§ skollagen)

Förvaltningen och skolorna har arbetat med att förbättra likabehandlingsarbetet samt arbetet mot kränkande behandling under de senaste åren. Förvaltningen och rektorerna har deltagit i Barn- och elevombudets och skolverkets konferenser. Förvaltningen begär redovisning av skolornas likabehandlingsarbete och arbetet mot kränkande behandling i skolornas kvalitetsredovisningar. Barn- och utbildningsnämnden begär in sammanställningar från skolorna på vilka kränkningar som ev. förekommer samt vilka åtgärder som vidtas mm. Vår bedömning är att både skolorna och förvaltningen har blivit bättre på detta arbete. Men som skolinspektionen påpekat finns det fortfarande brister. Följande åtgärder vidtas:

Åtgärd punkt 1

Rektor ska senast v 39 ansvara för att det på skolan tagits fram trivselregler/ordningsregler under medverkan av eleverna. Förvaltningen ska begära in skolornas ordningsregler/trivselregler för att försäkra sig om att man tagit fram sådana och att elever deltagit i utformandet av dessa. Detta görs v 40.

Skolan har haft två dokument – ”Kyrkbyandan” och ordningsregler. Dessa arbetas om så de sammanförs till ett dokument. Under de första tre skolveckorna ska alla klasser arbeta med att ta fram nya regler. Vecka 39 ska ordningsreglerna vara fastställda och presenteras för alla elever och all personal. Ordningsreglerna diskuteras med föräldrarna på första föräldramötet under september månad. Ordningsregler ska finnas med som en punkt på klassråden varje vecka.

Vid terminens första föräldramöte efter skolstart ska vi förutom våra ordningsregler också informera om vår Likabehandlingsplan. Vi avser att ha med tolk på föräldramötet så att alla

föräldrar förstår vår information. Alternativt att vi tar ett extra föräldramöte för våra nysvenska familjer. Under mötet kommer vi också att informera om den föräldrautbildning som kommunen anordnar och som vi önskar att alla föräldrar får ta del av.

Åtgärd punkt 2

Förvaltningen har tillsammans med skolorna utformat och genomfört en enkätundersökning bland elever, personal och vårdnadshavare för att få deras synpunkter och upplevelser av trivsel och trygghet. Detta har använts av skolorna under vt-11 som ett av underlagen i kartläggningsdelen i framtagandet av likabehandlingsplanen. I kvalitetsredovisningen i november 2012 ska skolan redogöra för vilka åtgärder man vidtagit för att förebygga och förhindra att elever kränks.

Eleverna har tagit del av sammanställningen av enkätsvaren. De har diskuterat de olika frågorna och svaren och kommit med kloka synpunkter. Lärargruppen har arbetat med att se över vad vi gjort under året och vad vi behöver utveckla för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Eleverna säger i utvärderingen att de upplever att rastvärdarna inte alltid syns och att de ofta står och pratar med varandra och då inte alltid hinner se om det händer något mellan eleverna. Från och med ht -12 gäller att all personal som är rastvärd ska bära gul väst för att synas ordentligt. Rastvärden ska röra sig runt hela skolans område. Har det inträffat någon incident på rasten så ska det innan dagens slut, redas ut med de inblandade och dokumenteras.

Vi ser i både elevernas och personalens utvärderingar att vårt arbete med åldersblandade grupper "Galaxgrupperna" har fungerat mycket bra. De äldre eleverna har tagit ansvar för sin grupp och medverkat till att alla i gruppen, stora som små, har fått uppleva att de lyckats med gruppens uppdrag. Personalen hör också hur eleverna uppmuntrar och berömmar varandra när de arbetar. Till hösten kommer vi att använda dessa grupper i fler sammanhang, i t.ex. "skoljoggen", "femkampen", allsångsträffar m.m.

Våra 6:or är skolans ambassadörer som ordnar och tar ansvar för att genomföra aktiviteter som biogrupp, discogrupp och rastgrupp. Från och med ht.12 ska vi låta våra åk 3:or prova på "ambassadörsuppdraget". Alla i åk 3 samt åk 6 planerar och genomför olika aktiviteter för skolans elever.

Alla elever i åk 4 deltar i "Riddarskolan". Det är ett etikprogram för elever i klasserna 4-6. Vi arbetar och utgår ifrån riddarnas ledord: Tålmod, ärlighet, vänskap, tjänstvillighet och trofasthet. Orden används som teman vid olika träffar där vi arbetar både praktiskt och reflekterande för att öka elevernas förmåga till empati och självkänedom. Vi strävar efter att öka elevernas språkliga redskap i samspelet med andra och att på ett positivt och fantasifullt sätt arbeta med eleverna i en strävan att minska konflikter och utanförskap.

Att vi väljer att ta med eleverna till riddartiden har en pedagogisk poäng som handlar om att vi vill locka till deras fantasi, skapa spänning och nyfikenhet. Vi arbetar dels i helklass där eleverna får lyssna på berättelser som skapar fantasi och tankar hos dem men också i mindre grupper där eleverna själva får sätt ord på sina tankar.

Riddarskolan integreras i skolans ordinarie ämnen och sträcker sig över ämnesgränserna. Här ingår historia, svenska, bild och/eller slöjd m.m. Lärare och handledaren träffar eleverna 1 ggr/varannan vecka, under en termin och ca 1 ½ timme per gång och sammanlagt 7 tillfällen.

Måndagar behandlas ”Må bra-ärenden/ rapporter” angående kränkningar som anmälts till rektor, och utredare utses. Vem eller vilka som ska ta ”allvarssamtal” med elever bestäms också vid mötet. Uppföljningar av ärenden ska rapporteras till ”Må Bra-gruppen”. Alla ärenden rapporteras till Barn- och utbildningsnämnden en gång per månad.

Åtgärd punkt 3

Förvaltningen har utarbetat riktlinjer för hantering av kränkningar. Dessa har kommunicerats till rektorer och förskolechefer som också uppdragits att informera personal, elever och vårdnadshavare. Att detta görs ska följs upp av förvaltningen i september.

Förvaltningen följer upp skolans likabehandlingsarbete/likabehandlingsplan i november 2012 för att se att det uppfyller de krav som finns, bl.a. på redogörelse av hur föregående års åtgärder följts upp, att eleverna involverats i arbetet och att fritidshemmen ingår eller har en egen plan.

Lärare och elever deltar i upprättande av den nya likabehandlingsplanen under de första veckorna på terminen, se även punkt 1 och 2. Planen presenteras för eleverna i skolan och i fritidshemmets verksamhet och då diskuteras innehållet och hur det påverkar samspelet i klassen och mellan eleverna. Likabehandlingsplanen skickas till förvaltningen v 39.

Särskilt stöd

1. Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver (3 kap. 8§ tredje stycket skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar).
2. Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det (5 kap. 4§ skolförordningen).
3. Se till att rektor fattar beslut om enskild undervisning, särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång enligt författningarnas krav (3 kap. 9§ andra stycket, 11-12§§ skollagen).

Åtgärd punkt 1

Förvaltningen gör en fortbildningssatsning under läsåret 2012/13 för att öka lärares bedömarkompetens. Syftet med denna är också att lärare tidigare ska upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd.

Förvaltningen gör tillsammans med rektorer och förskolechefer en översyn av elevhälsan ”Nivet” för att fastställa inriktning, organisera, och utarbeta rutiner i syfte att ge ökade möjligheter att ge särskilt stöd till elever.

Åtgärd punkt 2

När det gäller studiehandledning på modersmål är det för en liten landsortskommun inte alltid lätt att hitta personer som kan språket och som kan fungera som studiehandledare. I kommunen har vi för närvarande 16 olika språk varav Amharisha, Tigrinska är två. För en del språk handlar det om en eller ett par elever.

För modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål har vi lärare i somaliska och arabiska. Samordnaren som ansvarar för anställning av modersmålslärare och studiehandledare annonserar ca två gånger per termin efter lärare till de språkgrupper vi

saknar i dagsläget. Behovet förändras beroende på vilka språkgrupper som flyttar in i kommunen.

Läraren i svenska som andraspråk, ansvarar för och samverkar med klasslärare och rektor i de aktuella klasserna så att schema läggs för studiehandledning. Läraren har god kännedom om alla elever i de olika språkgrupperna och vet vilka behov eleverna har av handledning. Vid mottagningsamtalet med nyanlända elever får alla föräldrar fylla i en blankett om de önskar att deras barn ska delta i modersmålsundervisning.

När skolan behöver träffa föräldrar till elever med annat modersmål så använder vi i första hand telefontolk. I dagsläget har Orsa kommun tillgång till ”egen” tolk i somaliska och arabiska. Genom detta kan lärare få hjälp med att översätta viktig information, ringa ett samtal m.m. till dessa språkgrupper.

Åtgärd punkt 3

Förvaltningen kommer i oktober 2012 att med samtliga rektorer gå igenom de krav som ställs på beslut om enskild undervisning, särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång för att förvissa sig om att dessa krav är kända.

Förvaltningen har tagit fram en ny blankett avsedd för rektors beslut om enskild undervisning, särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. Blanketten är utformad så att beslut fattas enligt författningarnas krav.

Förvaltningen kommer att följa upp rektors beslut om enskild undervisning mm för att säkra att besluten är fattade enligt författningarnas krav vid lokala skoltillsyner av förvaltningen under hösten 2012.

Bedömning och betygssättning

1. Se till att lärarna regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanens krav (10 kap. 12§ skollagen, Lgr 11 2.4 Övergripande mål och riktlinjer, skola och hem).
2. Se till att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13§ skollagen).
3. Se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13§ skollagen).

Förvaltningen har tillsammans med skolorna under de senaste två åren arbetat med att förbättra de skriftliga omdömena och de individuella utvecklingsplanerna. Vi bedömer att de nu är betydligt bättre än för några år sedan. Fortfarande finns dock brister som måste åtgärdas.

Åtgärd punkt 1, 2 och 3

Förvaltningen gör under läsåret 2012/13 en satsning för alla skolor på fortbildning inom planering, bedömning och betygssättning. Syftet är att förbättra lärarnas bedömarkompetens så att man utvärderar elevernas kunskapsutveckling utifrån läroplanens krav¹.

---

¹ Se bilaga 1

Rektor ska regelbundet följa upp skriftliga omdömen för att

1. se till att lärarna kontinuerligt dokumenterar elevernas kunskapsutveckling
2. återföra till lärarna i vilken utsträckning deras utvärdering av elevernas kunskapsutveckling är kopplad till kunskapskraven, samt att det framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven.

Förvaltningen satsar på en digital lärplattform för alla skolor med syftet att underlätta kommunikationen mellan lärare och vårdnadshavare så att de mer kontinuerligt får information om sina barns kunskapsutveckling.

Förvaltningen ska varje termin begära in ett antal skriftliga omdömen/individuella utvecklingsplaner från varje skola för att bedöma om dessa avser elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven och att det framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kraven.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

- Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4§ första stycket skollagen).

Förvaltningen har sedan några år, tillsammans med skolorna, arbetat för att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet. Den senaste kvalitetsredovisningen visar på förbättringar i kvalitetsarbetet men fortfarande behöver vissa centrala delar förbättras. Detta gäller särskilt resultatredovisning, analys och vilka åtgärder som behöver vidtas för att öka måluppfyllelsen.

Förvaltningen har gått igenom kvalitetsarbetets olika delar med rektorer och förskolechefer och då understrukit vikten av att redovisa resultat och använda dessa för att bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas. Förvaltningen har också tillsammans med rektorerna tagit fram en mall för kvalitetsredovisning. Vidare ska förvaltningen under hösten göra en genomgång med rektorer och förskolechefer i verksamhetsanalys. Syftet är att de inhämtade kunskaperna ska ligga till grund för förskolan och grundskolans arbete med resultatredovisning, analys och åtgärder. Detta ska redovisas i skolans kvalitetsredovisning i november.

Förvaltningen har gjort en fortbildningssatsning på att utveckla samtliga rektors pedagogiska ledarskap. Det innefattar att genomföra en studiecirkel för alla lärare om lektionsplanering och genomförande, samt en modell för strukturerade lektionsbesök av rektor som följs upp av samtal med respektive lärare, så att lärarna får pedagogisk handledning. Förvaltningen ska följa upp denna satsning under ht-12 i de lokala tillsynsbesöken på skolorna.

Personalkompetens

1. Säkerställa att det för undervisningen används personal som har utbildning för de uppgifter de ska utföra (2 kap. 3§ 1985 års skollag samt 33§ lagen om införande av skollagen).
2. Rektor ser till att personalen vid skolenheterna ges möjlighet till kompetensutveckling (2 kap. 34 § skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Åtgärd punkt 1

Förvaltningen arbetar med en kartläggning av personalens utbildning och kompetens. Detta i samband med att lärarlegitimation införs. I denna kartläggning tas också med vilken personal som undervisar i ämnen de inte har behörighet i.

Åtgärd punkt 2

Rektor ska senast 31 december arbeta fram en kompetensutvecklingsplan för personalen. Rektor ansvarar för att personal på fritidshemmen tas med i planeringen. Förvaltningen ska följa upp skolornas lokala planer och utifrån dessa göra en samlad kompetensutvecklingsplan. Förvaltningen ska i uppföljningen kontrollera att personal på fritidshemmen tas med i de fortbildningssatsningar som görs gemensamt eller på resp. skola.

Plan för utvecklingsarbete kring skriftliga omdömen, bedömningar, betygssättning och elevinformation

Utvecklingsarbetets syfte:

Utvecklingsarbetet syftar till att skollagens och LGr 11:s anvisningar för skriftliga omdömen, bedömningar, betygssättning och information om grunderna för betygssättning ska implementeras.

Genomförande:

Under höstterminen 2012 möts lärarna i Orsa ca 4-5 gånger i grupper och samtalar om hur skollagens och LGr 11:s anvisningar ska implementeras. Man diskuterar planeringar av arbetsområden, förväntade resultat, examinationsuppgifter, bedömningskrav, tänkbara kunskapsomdömen och elevinformation. Samtalen förbereds och leds av ett antal samtalsledare.

Inför samtalen förväntas lärarna läsa föreskrifter och anvisningar, t ex skollagen, Lgr 11:s kursplaner, Skolverkets allmänna råd och Skolverkets stödmaterial. Lärarna förväntas också pröva planeringar som har diskuterats.

Utvecklingsarbetet inleds torsdag 16/8 då Per Måhl föreläser. Dagen avslutas med att samtalsledarna och Per Måhl träffas. Samtalsledarna och Per Måhl träffas ytterligare 3 gånger under höstterminen: måndag 3/9, 14.00-16.30, måndag 15/10, 14.00-16.30 och måndag 3/12, 14.00-16.30.

Vid träffarna med Per Måhl planeras de träffar som samtalsledarna ansvarar för. Samtalsledarna tar också med sig exempel på planeringar som har prövats i klasser. Dessa exempel analyseras och diskuteras.

Vid 3 tillfällen under höstterminen: måndag 3/9, 11.00-12.00, måndag 15/10, 11.00-12.00 och måndag 3/12, 11.00-12.00, träffar Per Måhl kommunens styrgrupp. Under träffarna återkopplas resultaten till Per Måhl.

I slutet av höstterminen 2012 utvärderas utvecklingsarbetet. Därefter planeras arbetet under vårterminen 2013.

Organisation:

Orsa Kommun ansvarar för utvecklingsarbetet och för organisationen. Man organiserar lärargrupper, utser samtalsledare, fastställer tider för träffar, tillhandahåller material och utvärderar arbetet. Per Måhl biträder som sakkunnig, ansvarar för föreläsningar, för träffar med samtalsledare och för eventuella andra träffar med lärare.